

Scorevoorstel oefentoets vwo B deel 3

Hoofdstuk 12 Goniometrische formules

In deze toets zijn de vragen gelabeld met K, T of I.

K = kennisvraag, T = toepassingsvraag, I = inzichtvraag

De toets bestaat uit zeventien vragen met in totaal 73 punten.

Er is één K-vraag van 2 punten, twaalf T-vragen met in totaal 48 punten en vier I-vragen met in totaal 23 punten.

K	OPGAVE 1 $f(a-p) + f(a+p) = 2b$	TOTAAL 2P 2p
T	OPGAVE 2	TOTAAL 12P
T	a $\sin(3x) = -\cos(2x - \frac{1}{6}\pi)$ geeft $\sin(3x) = \cos(2x + \frac{5}{6}\pi)$ en dit geeft $\sin(3x) = \sin(2x + 1\frac{1}{3}\pi)$ $3x = 2x + 1\frac{1}{3}\pi + k \cdot 2\pi \vee 3x = \pi - (2x + 1\frac{1}{3}\pi) + k \cdot 2\pi$ $x = 1\frac{1}{3}\pi + k \cdot 2\pi \vee x = -\frac{1}{15}\pi + k \cdot \frac{2}{5}\pi$	1p 1p 1p
T	b $9\sin^3(2x) = \sqrt{3}\cos^3(2x)$ geeft $\tan^3(2x) = \frac{1}{9}\sqrt{3}$ $\tan^3(2x) = 3^{-\frac{1}{2}}$ geeft $\tan(2x) = 3^{-\frac{1}{2}} = \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{1}{3}\sqrt{3}$ $\tan(2x) = \frac{1}{3}\sqrt{3}$ geeft $2x = \frac{1}{6}\pi + k \cdot \pi$, dus $x = \frac{1}{12}\pi + k \cdot \frac{1}{2}\pi$	1p 1p 1p
T	c $\cos^2(\frac{1}{4}\pi x) + 3\sin(\frac{1}{4}\pi x) = 2\frac{1}{4}$ geeft $1 - \sin^2(\frac{1}{4}\pi x) + 3\sin(\frac{1}{4}\pi x) = 2\frac{1}{4}$ $\sin^2(\frac{1}{4}\pi x) - 3\sin(\frac{1}{4}\pi x) + 1\frac{1}{4} = 0$ met $\sin(\frac{1}{4}\pi x) = u$ geeft $u^2 - 3u + 1\frac{1}{4} = 0$ $D = (-3)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 1\frac{1}{4} = 4$, dus $u = \frac{3+2}{2} = 2\frac{1}{2} \vee u = \frac{3-2}{2} = \frac{1}{2}$ $\sin(\frac{1}{4}\pi x) = \frac{1}{2}$ geeft $\frac{1}{4}\pi x = \frac{1}{6}\pi + k \cdot 2\pi \vee \frac{1}{4}\pi x = \frac{5}{6}\pi + k \cdot 2\pi$ $x = \frac{2}{3} + k \cdot 8 \vee x = 3\frac{1}{3} + k \cdot 8$ x in $[0, 10]$ geeft $x = \frac{2}{3} \vee x = 8\frac{2}{3} \vee x = 3\frac{1}{3}$	1p 1p 1p 1p 1p
T	OPGAVE 3	TOTAAL 9P
T	a $\sin(x + \frac{2}{3}\pi) = \sin(x)\cos(\frac{2}{3}\pi) + \cos(x)\sin(\frac{2}{3}\pi) = -\frac{1}{2}\sin(x) + \frac{1}{2}\sqrt{3}\cos(x)$ $\cos(x - \frac{1}{6}\pi) = \cos(x)\cos(\frac{1}{6}\pi) + \sin(x)\sin(\frac{1}{6}\pi) = \frac{1}{2}\sqrt{3}\cos(x) + \frac{1}{2}\sin(x)$ $\sin(x + \frac{2}{3}\pi) + \cos(x - \frac{1}{6}\pi) = -\frac{1}{2}\sin(x) + \frac{1}{2}\sqrt{3}\cos(x) + \frac{1}{2}\sqrt{3}\cos(x) + \frac{1}{2}\sin(x) = \sqrt{3}\cos(x)$	1p 1p 1p
T	b $4\cos^2(\frac{1}{2}x) = 2 + 2\cos(x)$ $3\sin^2(\frac{1}{2}x) = 1\frac{1}{2} - 1\frac{1}{2}\cos(x)$ dus $4\cos^2(\frac{1}{2}x) - 3\sin^2(\frac{1}{2}x) = 2 + 2\cos(x) - (1\frac{1}{2} - 1\frac{1}{2}\cos(x)) = \frac{1}{2} + 3\frac{1}{2}\cos(x)$	1p 1p 1p
T	c $\cos(6x) = 1 - 2\sin^2(3x)$ $\cos^2(3x) = 1 - \sin^2(3x)$ dus $y = 1 - 2\sin^2(3x) + 2 - 2\sin^2(3x) = 3 - 4\sin^2(3x)$	1p 1p 1p

OPGAVE 4

TOTAAL 16P

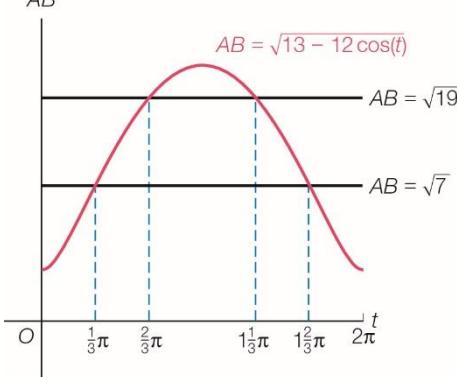
- T a $f(\pi - p) = \sin^2(\pi - p) - \cos(\pi - p) - \frac{1}{4} = \sin^2(p) + \cos(p) - \frac{1}{4}$ 1p
 $f(\pi + p) = \sin^2(\pi + p) - \cos(\pi + p) - \frac{1}{4} = (-\sin(p))^2 + \cos(p) - \frac{1}{4} = \sin^2(p) + \cos(p) - \frac{1}{4}$ 1p
 $f(\pi - p) = f(\pi + p)$, dus symmetrisch in de lijn $x = \pi$ 1p
- T b $f(x) = \sin^2(x) - \cos(x) - \frac{1}{4}$ geeft $f'(x) = 2\sin(x)\cos(x) + \sin(x)$ 1p
 $f'(x) = 0$ geeft $\sin(x)(2\cos(x) + 1) = 0$, dus $\sin(x) = 0 \vee \cos(x) = -\frac{1}{2}$ 1p
 $\sin(x) = 0$ geeft $x = 0 \vee x = \pi \vee x = 2\pi$, $\cos(x) = -\frac{1}{2}$ geeft $x = \frac{2}{3}\pi \vee x = 1\frac{1}{3}\pi$ 1p
min. is $f(0) = -1\frac{1}{4}$, max. is $f(\frac{2}{3}\pi) = 1$, min. is $f(\pi) = \frac{3}{4}$, max. is $f(1\frac{1}{3}\pi) = 1$
en min. is $f(2\pi) = -1\frac{1}{4}$, dus $B_f = [-1\frac{1}{4}, 1]$ 2p
- I c $f(x) = 0$ geeft $\sin^2(x) - \cos(x) - \frac{1}{4} = 0$ oftewel $1 - \cos^2(x) - \cos(x) - \frac{1}{4} = 0$ 1p
 $\cos^2(x) + \cos(x) - \frac{3}{4} = 0$ met $\cos(x) = u$ geeft $u^2 + u - \frac{3}{4} = 0$ 1p
 $D = 1^2 - 4 \cdot 1 \cdot -\frac{3}{4} = 4$, dus $u = \frac{-1+2}{2} = \frac{1}{2} \vee u = \frac{-1-2}{2} = -1\frac{1}{2}$ 1p
 $\cos(x) = \frac{1}{2}$ en x in $[0, 2\pi]$ geeft $x = \frac{1}{3}\pi \vee x = 1\frac{2}{3}\pi$ 1p
 $O(V) = \int_{\frac{1}{3}\pi}^{1\frac{2}{3}\pi} (\sin^2(x) - \cos(x) - \frac{1}{4}) dx = \int_{\frac{1}{3}\pi}^{1\frac{2}{3}\pi} (\frac{1}{2} - \frac{1}{2}\cos(2x) - \cos(x) - \frac{1}{4}) dx$ 1p
 $O(V) = \left[\frac{1}{4}x - \frac{1}{4}\sin(2x) - \sin(x) \right]_{\frac{1}{3}\pi}^{1\frac{2}{3}\pi}$ 1p
 $O(V) = \frac{5}{12}\pi - \frac{1}{4} \cdot -\frac{1}{2}\sqrt{3} - -\frac{1}{2}\sqrt{3} - (\frac{1}{12}\pi - \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{2}\sqrt{3} - \frac{1}{2}\sqrt{3})$ 1p
 $O(V) = \frac{1}{3}\pi + 1\frac{1}{4}\sqrt{3}$ 1p

OPGAVE 5

TOTAAL 10P

- T a $AB^2 = (2\cos(2t) - 3\cos(3t))^2 + (2\sin(2t) - 3\sin(3t))^2$ 1p
 $AB^2 = 4\cos^2(2t) - 12\cos(2t)\cos(3t) + 9\cos^2(3t) + 4\sin^2(2t) - 12\sin(2t)\sin(3t) + 9\sin^2(3t)$ 1p
 $AB^2 = 4 + 9 - 12(\cos(2t)\cos(3t) + \sin(2t)\sin(3t))$ 1p
 $AB^2 = 13 - 12\cos(2t - 3t) = 13 - 12\cos(-t) = 13 - 12\cos(t)$, dus $AB = \sqrt{13 - 12\cos(t)}$ 1p

- T b $\sqrt{13 - 12\cos(t)} = \sqrt{7}$ geeft $13 - 12\cos(t) = 7$, dus $\cos(t) = \frac{1}{2}$ 1p
 $t = \frac{1}{3}\pi + k \cdot 2\pi \vee t = -\frac{1}{3}\pi + k \cdot 2\pi$ en t in $[0, 2\pi]$ geeft $t = \frac{1}{3}\pi \vee t = 1\frac{2}{3}\pi$ 1p
 $\sqrt{13 - 12\cos(t)} = \sqrt{19}$ geeft $13 - 12\cos(t) = 19$, dus $\cos(t) = -\frac{1}{2}$ 1p
 $t = \frac{2}{3}\pi + k \cdot 2\pi \vee t = -\frac{2}{3}\pi + k \cdot 2\pi$ en t in $[0, 2\pi]$ geeft $t = \frac{2}{3}\pi \vee t = 1\frac{1}{3}\pi$ 1p

$$\sqrt{7} < AB < \sqrt{19} \text{ geeft } \frac{1}{3}\pi < t < \frac{2}{3}\pi \vee 1\frac{1}{3}\pi < t < 1\frac{2}{3}\pi$$

1p

1p

OPGAVE 6

TOTAAL 15P

- T a $2\cos(3t - \frac{1}{4}\pi) = -\sqrt{3}$ geeft $\cos(3t - \frac{1}{4}\pi) = -\frac{1}{2}\sqrt{3}$, dus
 $3t - \frac{1}{4}\pi = \frac{5}{6}\pi + k \cdot 2\pi \vee 3t - \frac{1}{4}\pi = -\frac{5}{6}\pi + k \cdot 2\pi$ 1p
 $3t = \frac{13}{12}\pi + k \cdot 2\pi \vee 3t = -\frac{7}{12}\pi + k \cdot 2\pi$ geeft $t = \frac{13}{36}\pi + k \cdot \frac{2}{3}\pi \vee t = -\frac{7}{36}\pi + k \cdot \frac{2}{3}\pi$ 1p
 t in $[-\frac{3}{4}\pi, \frac{1}{4}\pi]$ geeft $t = -\frac{7}{36}\pi \vee t = -\frac{11}{36}\pi$ 1p
dus P doet er $\frac{4}{36}\pi = \frac{1}{9}\pi$ seconden over 1p
- I b $2\sin(4t) = 0$ geeft $\sin(4t) = 0$, dus $4t = k \cdot \pi$ en dus $t = k \cdot \frac{1}{4}\pi$ 1p
 $t = -\frac{1}{2}\pi$ en $t = 0$ geven $y = \sqrt{2}$, dus voor $t = -\frac{1}{2}\pi$ en $t = 0$ door $C(0, \sqrt{2})$ 1p
 $x(t) = 2\sin(4t)$ geeft $x'(t) = 8\cos(4t)$ en
 $y(t) = 2\cos(3t - \frac{1}{4}\pi)$ geeft $y'(t) = -6\sin(3t - \frac{1}{4}\pi)$ 1p
 $r_v(-\frac{1}{2}\pi) = \begin{pmatrix} x'(-\frac{1}{2}\pi) \\ y'(-\frac{1}{2}\pi) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 8 \\ -3\sqrt{2} \end{pmatrix}$ en $r_v(0) = \begin{pmatrix} x'(0) \\ y'(0) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 8 \\ 3\sqrt{2} \end{pmatrix}$ 1p
 $\cos(\varphi) = \frac{\left| \begin{pmatrix} 8 \\ -3\sqrt{2} \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 8 \\ 3\sqrt{2} \end{pmatrix} \right|}{\left| \begin{pmatrix} 8 \\ -3\sqrt{2} \end{pmatrix} \right| \cdot \left| \begin{pmatrix} 8 \\ 3\sqrt{2} \end{pmatrix} \right|} = \frac{|64 - 18|}{\sqrt{82} \cdot \sqrt{82}} = \frac{46}{82} = \frac{23}{41}$ 1p
 $\varphi \approx 55,9^\circ$ 1p
- T c $2\cos(3t - \frac{1}{4}\pi) = 0$ geeft $\cos(3t - \frac{1}{4}\pi) = 0$, dus $3t - \frac{1}{4}\pi = \frac{1}{2}\pi + k \cdot \pi$ 1p
 $3t = \frac{3}{4}\pi + k \cdot \pi$ geeft $t = \frac{1}{4}\pi + k \cdot \frac{1}{3}\pi$ en t in $[-\frac{3}{4}\pi, \frac{1}{4}\pi]$ geeft
 $t = -\frac{3}{4}\pi \vee t = -\frac{5}{12}\pi \vee t = -\frac{1}{12}\pi \vee t = \frac{1}{4}\pi$ 1p
 $t = -\frac{5}{12}\pi$ geeft $x = \sqrt{3}$, dus voor $t = -\frac{5}{12}\pi$ door $(\sqrt{3}, 0)$ 1p
de baansnelheid in $(\sqrt{3}, 0)$ is
 $v(-\frac{5}{12}\pi) = \sqrt{(8\cos(-1\frac{2}{3}\pi))^2 + (-6\sin(-1\frac{1}{2}\pi))^2} = \sqrt{4^2 + (-6)^2} = \sqrt{52} = 2\sqrt{13}$ 2p

OPGAVE 7

TOTAAL 9P

- I a $r = q + \frac{1}{2}QP + \frac{1}{2}QP_L$ 1p
 $QP = p - q = \begin{pmatrix} 2\sin(t) + 2 \\ 3\cos(2t) + 3 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2\sin(t) + 1 \\ 3\cos(2t) + 1 \end{pmatrix}$, dus $QP_L = \begin{pmatrix} -3\cos(2t) - 1 \\ 2\sin(t) + 1 \end{pmatrix}$ 2p
 $m = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} + \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 2\sin(t) + 1 \\ 3\cos(2t) + 1 \end{pmatrix} + \frac{1}{2} \begin{pmatrix} -3\cos(2t) - 1 \\ 2\sin(t) + 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \sin(t) - 1\frac{1}{2}\cos(2t) + 1 \\ \sin(t) + 1\frac{1}{2}\cos(2t) + 3 \end{pmatrix}$ en dit geeft de bewegingsvergelijkingen van M 1p
- I b $y_p = 0$ geeft $3\cos(2t) + 3 = 0$, dus $\cos(2t) = -1$ en dit geeft
 $2t = \pi + k \cdot 2\pi$ oftewel $t = \frac{1}{2}\pi + k \cdot \pi$ 1p
 $t = \frac{1}{2}\pi$ geeft $x_p = 2 \cdot 1 + 2 = 4$ en $t = 1\frac{1}{2}\pi$ geeft $x_p = 2 \cdot -1 + 2 = 0$ 1p
bij $t = 1\frac{1}{2}\pi$ hoort $O(0, 0)$, dus bij $t = 1\frac{1}{2}\pi$ hoort het punt B
bij $t = \frac{1}{2}\pi$ hoort $A(4, 0)$, dus bij $t = \frac{1}{2}\pi$ hoort het punt C 1p
 $t = 1\frac{1}{2}\pi$ geeft $x_M = \sin(1\frac{1}{2}\pi) - 1\frac{1}{2}\cos(3\pi) + 1 = -1 + 1\frac{1}{2} + 1 = 1\frac{1}{2}$ en
 $y_M = \sin(1\frac{1}{2}\pi) + 1\frac{1}{2}\cos(3\pi) + 3 = -1 - 1\frac{1}{2} + 3 = \frac{1}{2}$, dus $B(1\frac{1}{2}, \frac{1}{2})$ 1p
 $t = \frac{1}{2}\pi$ geeft $x_M = \sin(\frac{1}{2}\pi) - 1\frac{1}{2}\cos(\pi) + 1 = 1 + 1\frac{1}{2} + 1 = 3\frac{1}{2}$ en
 $y_M = \sin(\frac{1}{2}\pi) + 1\frac{1}{2}\cos(\pi) + 3 = 1 - 1\frac{1}{2} + 3 = 2\frac{1}{2}$, dus $C(3\frac{1}{2}, 2\frac{1}{2})$ 1p